

Из нашето минало.

ХАНЪ КРУМЪ

Към 805 год. ханъ Крумъ победи разклатеното аварско царство и присъедини земите им към България. Голъмата българска държава имаше нужда от здрава уредба. Тръбваха добри и честни управници и съдници.

На едно пиршество, което ханъ Крумъ даде на пленените аварски голъмци, които държеше въ Плиска, като залог за тяхното съюзничество, ги запита:

— Голъмо и силно бѣше вашето царство. А защо не можахте да го закрепите? Защо отслабнахте, та тъй лесно се разпаднахте и станахте плячка на франките и на насъ българите?

— За това имаше много важни причини, велики хане на българите, — почна да обяснява единъ отъ аварските голъмци. — За една държава не се иска само силна войска. Тръбва и нѣщо друго: редъ, здрава уредба на страната, честни управници, справедливостъ. У насъ това не съществуваше. Взаимните клевети се умножиха и станаха причина да бждатъ погубени най-храбрите ни и най-благоразумните ни мъже. Злодейците и крадците станаха съдружници съ съдниците. Пиянството обхвана всички. Всички станаха търговци и се лѣжеха помежду си. Подкупничеството стана общо... Ето, това бѣха червеите, които разрушиха нашето силно царство, хане. Помисли сега и за твоята голъма държава. Докато е време, изчисти тия червеи, ако сѣ не навѣдили такива.

Ханъ Крумъ здраво се замисли върху тия думи на аварския голъмецъ. Той искаше България да бжде не само голъма, но и здрава и силна съ добрата си уредба, съ вътрешния миръ и съ честните си управници, съдници и люде.

Дълго мисли ханътъ и като се вгледа добре въ живота на своята държава, откри сжигателни и реши да ги премахне съ строги закони.

И заповѣда да се напишатъ специални закони за крадците, подкупниците и бездѣлниците. Въ законите се казваше:

„Който клевети и обажда неправедно другитъ, да се даде подъ сждъ и ако се докаже, че думите му сѣ лъжливи и клеветнически, да се убива.

Който краде, или се сдружава съ злодейци, или се опитва да подкупва чиновници и съдии, да се осжда и наказва съ пречупване свирките на нозетъ подъ колѣното.

Който крие и дава храна на злосторника, да му се взема имота.

Пияниците да се наказватъ, а лозята да се изкоренятъ.

На бездѣлниците просяци никой нищо да не дава. Бедните по немощъ, неджгавитъ, слѣпитъ, хромитъ, безръжкитъ и тѣлесно повреденитъ да не просятъ, а общините и имотните сѣ длъжни да събиратъ храна и облѣкло за тяхната издръжка.

Съ тия строги закони ханъ Крумъ искаше да изкорени най-важните недъзи срѣдъ народа си, за да има една силна и могъща държава.

Никола Никитовъ

ШЕГИ И СМЪШКИ

Единъ малкъ немирникъ влиза въ двора на съседитъ си и пита:

— Госпожо, мога ли да си взема стрелата, която падна въ вашата градина?

— Какъ да не може, момчето ми, стига да знаешъ къде е паднала.

— Струва ми се, лесно ще я намѣря, защото тя се заби въ тѣлото на вашата котка.

На първия редъ въ първо отдѣление седи малката Маришка. Следъ като завършатъ часовете и звънецътъ започва да бие, Маришка дига ржка.

— Какво има, Маришке? — пита учителката.

— Искамъ да зная какво учихме днесъ.

— Ами ти нали внимава?

— Внимавахъ, но като се върна въ къщи, татко пакъ ще ме пита, какво сме учили днесъ, и не ще мога да му отговоря. А тогава той много ми се сърди.

БЕЗПЛАТНАТА КНИЖКА-ПРЕМИЯ „Приключенията на Джимбо“ отъ Радка Станимирова е подъ печатъ и ДО СРОКА 15 ДЕКЕМВРИЙ ще бжде изпратена на всички предплатили абонати. Поради икономия на хартията книжката ще се отпечати въ ограничено количество. Срокътъ нѣма да бжде продължаванъ. Побързайте съ отчитането! Суми изпращайте по чекова смѣтка 624. Адресъ: „Славейче“, ул. Чумерна, 29 III ет.

ПРИЯТЕЛСТВО

Това, което ще ви разкажа, се случи въ онѣзи далечни времена, когато царетъ сами сѣдѣха поданиците си, извършили нѣкакво престѣпление, и присѣдстваха лично при изпъление на изпаденитъ отъ тѣхъ присѣди.

Въ тѣзи далечни времена царуваха много добри царе, при които народътъ благоденствуваше и живѣеше на свобода, но имаше и много зли, при царуването на които животътъ на тѣхните поданици висѣше на косъмъ и бѣ застрашенъ всѣки часъ. Единъ отъ тѣзи лоши царе бѣ и Дионисий, който бѣ толкова лошъ и свирепъ, че поданиците му го бѣха нарекли мжчителъ.

И така, въ времето на царъ

Дионисий-мжителя живѣеше единъ почтенъ човѣкъ на име Финтий. Но лошите хора мразятъ почтенитъ, та наклеветиха Финтия предъ царя, че се готвѣлъ да го убие. Царътъ повѣрва клеветата и толкова се разгнѣви, че веднага осжди Финтия на смъртъ.

Затвориха Финтия въ тъмница, оковаха го въ вериги и опрѣдѣлиха деня и часа за отсичане на главата му. Но Финтий не бѣше само почтенъ човѣкъ, но и много добъръ домакинъ: той не искаше да умре, безъ да е направилъ последните си разпорѣждания за своя имотъ. Затова той помоли царя да го пустне на свобода до деня на посичането му, за да има време да тури

въ редъ имота си. А за да бжде царътъ увѣренъ, че ще се яви въ часа за посичането му, Финтий му заяви, че преди да го пустне на свобода, ще представи за заложникъ единъ отъ своите приятели, а именно Дамона, който ще бжде затворенъ и който ще бжде убитъ, ако той, Финтий, не се яви на опредѣления за посичането му часъ.

Царътъ се изненада много отъ това искане, но съ готовност прие молбата на Финтия, за да провери дали съществуватъ въ свѣта подобно приятелство.

Още сжщия денъ Финтий писа на своя приятел Дамона и последниятъ веднага се яви въ затвора, въ който бѣ задържанъ и окованъ въ вериги, а Финтия пуснаха.

Денътъ за посичането на Финтия дойде, но Финтий не се яви. Многоброенъ народъ се събра на мѣстото, гдето щѣше да се изпълни присѣдата, за да види кой ще бжде убитъ: осждениятъ или заложникътъ. Мнозина се обзалагахъ за единия или за другия. Едни укоряваха Дамона за лѣковѣрието му, а Финтия похваляваха за лукавството му, други правѣха обратното. Но всички бѣха въ голъмо възбуждение, защото часа на посичането приближаваше, джелатинътъ запрѣтваше вече рѣкавитъ си, а Финтий още не се явяваше.

Но минута само преди джелатинътъ да дигне бравдвата, за да отсече главата на Дамона, чуха се викове:

— Ей, джелатино, чакай!

Азъ ида! Тѣлпата се размърда и презъ нея се проверѣ запхтѣтъ Финтий, който избѣска на страна Дамона и подложи врата си подъ бравдата на палача.

Но сега пъкъ царътъ бързо се изправи и изви на джелатина:

— Стой! Отмѣнявамъ наказанието!

И като се обърна къмъ Финтия и Дамона рече имъ:

— Подобно приятелство не само, че не трѣбва да се разваля, но то трѣбва да се засили. Вие сте двама приятели: приеми ме за трети. И така, тримата ще бждемъ за единъ и единъ за трима.

Народътъ нададе одобрителни и радостни викове.

В. Александровъ

НАШИ ПИСАТЕЛИ

Фани Попова-Мутафова

Родена е на 16 октомврий 1902 година въ гр. Севлиево.

Започнала най-първо да пише разкази за възрастни, тя за кжсо време стана една отъ най-известните и любими наши писателки. Написала е нѣколко книги разкази за възрастни и романитъ: „Солунскиятъ чудотворецъ“, „Момина скала“, „Недѣлка Стаматова“, „Дъщерята на Калояна“, „На кръстопѣтъ“, „Иоанъ Асентъ“, „Боянскиятъ майсторъ“ и др.

Тя пише и за малките. Отъ нея е хубавата повестъ за деца и юноши „Зарко и хвърчила-та“, отъ която даваме откъсъ въ този брой.

Фани Попова-Мутафова е много трудолюбива и затова подъ нейното перо всѣка година излиза най-малко по една книга.

Тя е сътрудница на в. „Славейче“ още отъ първата годишнина.

МАЙЧИНА ПЪСЕНЬ

Птичко, малка, гласовита най-доволна, най-синага, я запѣй ми ти сега, че въ сърдцето ми, тѣга лежи, на дълбоко скрита.

Имамъ двама вѣрни сина, славни момци — юначина. Три години става вече, какъ отъ мене сѣ далечъ — водятъ бащина дружина.

Ти лѣтишъ надъ планината; ти живѣешъ изъ гората; виждашъ ли ги често тамъ? Кажй птичко, за да знамъ, че тежи ми на душата.

За тѣхъ мисля дни и нощи; за тѣхъ сълзи лѣхъ и снощи. Нѣмамъ ни минутка миръ. Кажй сестро, най-подиръ: живи ли сѣ двама още?

Азъ живѣя съ пълна вѣра, макаръ вече да съмъ стара, че ще мога нѣкой денъ, да ги видя пакъ при менъ — въ сламената ни кошара.

Славчо Ангеловъ

Въ есенните дни чудесни отъ зори до късенъ мракъ съ викове и звѣнки пѣсни гроздоберътъ почна пакъ. Гледамъ, ямъ, бера и тичамъ, и изсипвамъ кошъ следъ кошъ, гроздоберътъ азъ обичамъ, като дълго чаканъ гостъ.

Колко много сладко грозде! Ето, вижте, и „Болгаръ!“ Зрѣло, сочно, много сладко, то е сжщи Божи даръ!... Гроздоберътъ днесъ захваща съ радостъ, пѣсни, веселби; есенята сега ни праща свойтъ най-чудесни дни.

Вас. П. Нешевъ

ЧЕРВЕЙ И ЖАБА

басня

Жаба сива се припекла, па закрѣкала въ захласъ. Чулъ я червеятъ и рекълъ:

— Стига, жабо, нѣмашъ гласъ!

— Ти ли ме прекъсвашъ? Червей! Гадна, мекотѣла тварь... О, божествено азъ пѣя, гласъ отъ Бога имамъ даръ!

— Пѣсенъ ли е туй, сестрице? Крѣскашъ ти, па нѣмашъ срамъ... Чуваъ съмъ азъ пойни птици, а и много пѣсни знамъ.

— Червей си, какво разбирашъ? Правя съ тебъ облогъ. Грѣшишъ! Подъ земята се увирашъ и съсъ мисълъ зла пѣлзишъ!

— Стига грозна, дърта жабо, престани съсъ твоя квакъ!

— Азъ съмъ крива. Що ми трѣбва да говоря съсъ глупакъ! Туй отъ червей се очаква. Знамъ, подмолно ти гризешъ!

Василь Дунавски

Гласоцитѣ на родната страна

Прочутитъ и живописни скали „Вратцата“ край гр. Враца

Азъ ида!

Тѣлпата се размърда и презъ нея се проверѣ запхтѣтъ Финтий, който избѣска на страна Дамона и подложи врата си подъ бравдата на палача.

Но сега пъкъ царътъ бързо се изправи и изви на джелатина:

— Стой! Отмѣнявамъ наказанието!

И като се обърна къмъ Финтия и Дамона рече имъ:

— Подобно приятелство не само, че не трѣбва да се разваля, но то трѣбва да се засили. Вие сте двама приятели: приеми ме за трети. И така, тримата ще бждемъ за единъ и единъ за трима.

Народътъ нададе одобрителни и радостни викове.